

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і

навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С.В. _____

Протокол №_ від _____ 2017р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Пленерний живопис

підготовки магістра

спеціальності 023 образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

освітньої програми 023 образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

Луцьк- 2017

Програма навчальної дисципліни «Пленерний живопис» підготовки магістра, галузі знань 02 – Культура і мистецтво, спеціальністю 023 – образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

“ 12 ”, 09 2017 р.

Розробник: Берlach Олександр Павлович, доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат архітектури, доцент.

Рецензент: Лесик Олександр Володимирович, доктор архітектури, професор.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № 1 від “ 28 ” 09 2017 р.

Завідувач кафедри: (Лесик О.В.)
(підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету мистецтв протокол № 2 від “ 5 ” листопада 2017 р.

Голова науково – методичної комісії факультету Шиманський П.Й.
(підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		вибіркова	
денна/заочна форма навчання	02- Культура і мистецтво 023- образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр 1,2	
Кількість годин, кредитів 210 / 7 кредитів			
ІНДЗ немає	магістр	денна	заочна
		Лекції 12 год.	6
		Практичні 0 год.	-
		Лабораторні 64 год.	32
		Самостійна робота 122 год.	146
		Консультації 12 год.	26
		Форма контролю: залік	1- залік, 2- екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програма розрахована на оволодіння студентами знаннями з курсу живопису в умовах пленеру, теоретично знайомить із методологією і методами живописного вирішення, інформаційним забезпеченням, формує культуру роботи над живописним полотном.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Фахові компетенції, що формуються під час вивчення дисципліни:

- *соціальноособистісні*: здатність учитися; здатність до критики й самокритики; креативність, здатність до системного мислення; адаптивність і комунікабельність;
- *загальнонаукові*: базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки; базові знання фундаментальних розділів мистецтва; базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; базові знання фундаментальних наук;
- *інструментальні*: здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою; навички роботи з комп'ютером; навички управління інформацією; навички роботою у мережі Інтернет; дослідницькі навички.
- *загальнопрофесійні*: мати уявлення про фундаментальні технологічні експерименти в образотворчому мистецтві; мати уявлення про теорію мистецтва; мати уявлення про історію розвитку образотворчого мистецтва, її сучасний стан та внесок українських мистецтвознавців у науку та культуру держави;
- *спеціалізовано-професійні*: здатність здійснювати методичну діяльність при навчанні образотворчому мистецтву; здатність організовувати навчальний процес з образотворчого

мистецтва на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання навчальних досягнень в галузі культури і мистецтва; здатність керувати дослідницькою діяльністю; здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння технологіями і техніками візуальних мистецтв.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Кон сул ьта ції	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Робота з натури							
Тема 1. Натюрморт із об'єктів природи (овочі, фрукти, квіти і т.д.) в умовах пленеру. Етюд в два-три сеанси.	31			10	1	20	
Тема 2. Стан природи на пленері.	34	2		10	2	20	
Тема 3. Архітектурний пейзаж.	34	2		10	2	20	
Тема 4. Етюди та замальовки деталей рельєфу природного походження (обриви, яри, скали, осипи, балки, перевали, долини, ущелини, скати річкових берегів).	6			4	1	2	
Змістовий модуль 2. Портрет в умовах пленеру							
Тема 5. Швидкі етюди та кольорові начерки характерних ознак портретованого.	33	2		10	1	20	
Тема 6. Етюд з натури людини, яка виконує якусь дію.	38	4		10	4	20	
Тема 7 Короточасні етюди тварин та птахів.	33	2		10	1	20	
Разом	210	12		64	12	122	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекц.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Кон сул ьта ції	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Робота з природи							
Тема 1. Натюрморт із об'єктів природи (овочі, фрукти, квіти і т.д.) в умовах пленеру. Етюд в два-три сеанси.	44	2		6	6	30	
Тема 2. Стан природи на пленері.	40	2		6	2	30	
Тема 3. Архітектурний пейзаж.	38			6	2	30	
Тема 4. Етюди та замальовки деталей рельєфу природного походження (обриви, яри, скали, осипи, балки, перевали, долини, ущелини, скати річкових берегів).	22			4	2	16	
Змістовий модуль 2. Портрет в умовах пленеру							
Тема 5. Швидкі етюди та кольорові начерки характерних ознак портретованого.	14			2	2	10	
Тема 6. Етюд з природи людини, яка виконує якусь дію.	48	2		6	10	30	
Тема 7. Короткочасні етюди тварин та птахів.	14			2	2	10	
Разом	210	6		32	26	146	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ з/п	Тема
1	Натюрморт із об'єктів природи на нейтральному тлі (овочі, фрукти, квіти і т.д.). Опрацювати рекомендовану до теми літературу.
2	Тема 2. Стан природи на пленері. Опрацювати рекомендовану до теми літературу.
3	Тема 3. Архітектурний пейзаж. Опрацювати рекомендовану до теми літературу.
4	Тема 4. Етюди та замальовки деталей рельєфу природного походження (обриви, яри, скали, осипи, балки, перевали, долини, ущелини, скати річкових берегів).
5	Тема 5. Швидкі етюди та кольорові начерки характерних ознак портретованого. Опрацювати рекомендовану до теми літературу.
6	Тема 6. Етюд з натури людини, яка виконує якусь дію.
7	Тема 7. Короткочасні етюди тварин та птахів.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4

Поточний контроль				Модульний контроль			Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	
6	6	6	6	6	6	4	
				30		30	

Критерії оцінювання змістових модулів

"відмінно"- (6- балів) одержує студент, що показав:

- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу;
- уміння самостійно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою;

"дуже добре"- (5 балів) ставиться студенту, який:

- показав повне знання програмного матеріалу, досконало володіє технологією живопису;
- успішно виконував передбачені програмою завдання;

- показав систематичні знання по предмету, вміння самостійно поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"добре"-(4 бали) ставиться студенту, який:

- показав повне знання програмного матеріалу;
- успішно виконував передбачені програмою завдання;
- показав систематичні знання та вміння по предмету, вміння самостійно поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"задовільно"-(3 бали) ставиться студенту, який:

- на достатньому рівні володіє методикою роботи;
- на достатньому рівні виконує передбачені програмою завдання з не значними помилками;
- засвоїв прийоми роботи, але допускає не значні помилки;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вміє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"достатньо"-(2 бали) ставиться студенту, який:

- показав не повне знання програмного матеріалу;
- виконав передбачені програмою завдання з значними помилками;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вміє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"незадовільно" (0-1 бал) ставиться студенту, який:

- показав низький рівень знань основного програмного матеріалу;
- допускає принципові помилки у виконанні завдань.

"відмінно"- (4 бали) одержує студент, що показав:

- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу;
- вміння самостійно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою;

"добре"-(3 бали) ставиться студенту, який:

- показав повне знання програмного матеріалу, досконало володіє технологією живопису;
- успішно виконував передбачені програмою завдання;
- показав систематичні знання по предмету, вміння самостійно поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"задовільно"-(2 бали) ставиться студенту, який:

- на достатньому рівні володіє методикою роботи;
- на достатньому рівні виконує передбачені програмою завдання з не значними помилками;
- засвоїв прийоми роботи, але допускає не значні помилки;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вмiє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"достатньо"-(1 бал) ставиться студенту, який:

- показав не повне знання програмного матеріалу;
- виконав передбачені програмою завдання з значними помилками;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вмiє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"незадовільно"-(0 балів) ставиться студенту, який:

- показав низький рівень знань основного програмного матеріалу;
- допускає принципові помилки у виконанні завдань.

Критерії оцінювання МКР.

"відмінно"- (25-30 балів) одержує студент, що показав:

- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу;
- уміння самостійно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою;

" дуже добре"-(24-20 балів) ставиться студенту, який:

- показав повне знання програмного матеріалу, досконало володіє технологіє живопису;
- успішно виконував передбачені програмою завдання;
- показав систематичні знання по предмету, уміння самостійно поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

" добре"-(19-15 балів) ставиться студенту, який:

- показав повне знання програмного матеріалу;
- успішно виконував передбачені програмою завдання;
- показав систематичні знання та уміння по предмету, уміння самостійно поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"задовільно"-(16-10 балів) ставиться студенту, який:

- на достатньому рівні володіє методикою роботи;
- на достатньому рівні виконує передбачені програмою завдання з не значними помилками;
- засвоїв прийоми роботи, але допускає не значні помилки;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вміє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"достатньо"-(9-6 балів) ставиться студенту, який:

- показав не повне знання програмного матеріалу;
- виконав передбачені програмою завдання з значними помилками;
- показав не повні знання по предмету, самостійно не вміє поновлювати й оновлювати їх у ході навчальної роботи і професійної діяльності.

"незадовільно"-(5-0 балів) ставиться студенту, який:

- показав низький рівень знань основного програмного матеріалу;
- допускає принципові помилки у виконанні завдань.

Шкала оцінювання: денна форма

Оцінка в балах за всі види діяльності	Оцінка	
	Для екзамену	Для заліку
90-100	Відмінно	зараховано
82-89	Дуже добре	
75-81	Добре	
67-74	Задовільно	
60-66	Достатньо	
1-59	Незадовільно	Не зараховано(з можливістю повторного складання)

Шкала оцінювання: заочна форма

Оцінка в балах за всі види діяльності	Оцінка	
	Для екзамену	Для заліку
90-100	Відмінно	зараховано
82-89	Дуже добре	
75-81	Добре	
67-74	Задовільно	
60-66	Достатньо	
1-59	Незадовільно	Не зараховано(з можливістю повторного складання)

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Воно включає оцінювання студента за кожну тему, оцінку за модульну контрольну роботу. *Поточний* контроль загалом становить 40 балів за заліковий кредит. 60 балів відводиться на *підсумковий* модульний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння студентом теоретичного матеріалу, практичних навиків, здатності приміняти отримані знання з вивченої дисципліни.

Поточний контроль реалізується у формі оцінки на практичних заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу запланованого на самостійне опрацювання студентом. *Поточна* модульна оцінка визначається як сума оцінок за певну навчальну діяльність протягом роботи на практичних заняттях.

Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Контрольні модульні роботи проводяться у письмовій формі. Тематика обирається студентом самостійно та узгоджується з викладачем. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома студентів не пізніше семи днів після проведення. У випадку відсутності студента на модульному контролі з будь яких причин (через не допуск, хворобу, тощо) студент повинен повторно пройти модульний контроль у визначені кафедрою терміни. Максимальна оцінка – 60 балів при сумі двох змістових модулів.

Формою підсумкового контролю є залік. Залік проводиться на основі набраної сумарної кількості балів поточного і підсумкового модульного контролю. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали виконавши певний вид робіт (наприклад перездати тему).

7. Список рекомендованої літератури

1. Акварель. Советы начинающим. // Под. Ред. Н.Платонова, В.Ларионов. – М., 1991., - 32 с.
2. Алексеев Ю.В. Основания и грунты для станковой живописи // Ю.В.Алексеев – Иллюстрированный справочник для художников. – М., 2010., - 76 с.
3. Алексеева В.В. Что такое искусство / В.В. Алексеева. – М., 1991., -236 с.
4. Английские художники от Хогарта до Тернера / Авт. – сост. И. Кузнецова. – Л., 1966.
5. Антонович Є.А., Шпільчак В.А. Малюнок і живопис. Методичні рекомендації /Є.А. Антонович, В.А.Шпільчак. – К., 1990. – 105 с.
6. Баранчук И. Живопись от А до Я. / И.Баранчук . – М., 2003., - 79 с.
7. Баталини Т. Техника живописи. Акриловые краски. Основные характеристики и применение / Т.Баталини. – М., 2004., - 54 с.
8. Беда Г.В. Живопись / Г.В.Беда - М., 1986. – 214 с.
9. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты / Г.В.Беда – М., 1981. – 207 с.
10. Билецкий П. Украинская портретная живопись XVIII в.в. / П.Билецкий. – Л., 1981., - 113 с.
11. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв / П.О.Білецький. – К.: Радянська школа, 1973., - 84 с.
12. Винер А.В. Как пользоваться акварелью и гуашью / А.В.Винтер. – М, 1951.
13. Винер А.В. Материалы живописи / А.В.Виннер. – М., 1954.
14. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Материалы. Техника. Методы. / Х.Гаррисон. – М., 2010., - 252 с.
15. Горбенко А.А. Акварельная живопись для архитекторов / А.А.Горбенко. – К.: Будівельник, 1991., - 142 с.
16. Гренгберг Ю.И. Технология станковой живописи / Ю.И.Генберг. – М., 1982. – 320 с.

17. Гренгберг Ю.И. Технология, исследование и хранение произведений станковой и нестанковой живописи / Ю.И.Гренгберг. – М., 1987. – 307 с.
18. Денбновецька В. Особливості викладання живопису на графічному факультеті. / В.Денбновецька.// Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці.- Вип. 9. – К., 2002., - С. 103-107.
19. Долгополов И. Мастера и шедевры в 3 томах / И.Долгополов. – М., 1986.
20. Елисеев М.А. Материалы, оборудование, техника живописи и графики. / М.А. Елисеев. – М.: Астрель, 2004., - 231 с.
21. Жердзицкий В.Е. Живопись / В.Е.Жердзицкий Техника и технология. – Харьков, 2006. – С. 325.
22. Жердзицкий В.Е. Смолы и лаки / В.Е. Жердзицкий // Дизайн-освіта – 2004: теорія, практика та перспективи розвитку. – Х., 2004. – С. 95.
23. Жердзицкий В.Е. Темпера / В.Е. Жердзицкий // Дизайн-освіта – 2004: теорія, практика та перспективи розвитку. – Харків, 2004. – 47 с.
24. Жердзицкий В.Е. Технология, способы и приёмы в создании произведений станковой живописи / В.Е.Жердзицкий // Вісник Харківського художньо-промислового інституту. – Харків., 2000. - № 3. – 107 с.
25. Жердзіцький В.Е. Ахроматичні і хроматичні кольори / В.Е. Жердзіцький // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва. – Х., 2005.
26. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XVI-XVIII ст. / П.М.Жолтовський. – К.: Наукова думка, 1983., - 157 с.
27. Зайцев А.С. Наука о цвете и живописи / А.С.Зайцев. – М.: Искусство, 1986 – 158 с.